

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Arhip)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Clima, E. Palanciuc, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

03 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Luța împotriva Întreprinderii de Stat „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne privind încasarea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 25 august 2017, Ivan Luța a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Servicii Pază” a MAI privind încasarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a fost angajat al ÎS „Servicii Pază” a MAI Strășeni o perioadă de 8 ani.

La 25 noiembrie 2016, se afla la locul de muncă în calitate de gardian public în incinta BC „Eurocreditbank” SA, cu sediul pe str.M.Eminescu 19A, or.Strășeni, când o persoană mascată a intrat în incinta băncii, și a amenințat casierita și gardianul public. A încercat să scoată arma de dotare pentru a reacționa, după care a fost împușcat în cap de două ori și lovit în cap cu un obiect contondent.

În rezultatul atacului săvârșit și a violenței aplicate, dînsul a suferit vătămări corporale sub formă de plagă împușcată a ochiului stîng cu zdrobirea globului ocular și pierderea vederii, corpuri străine a orbitei stîngi, TACC, plagă contuză a capului cu hogrom subdural pe stînga, fractură deschisă a falangei osului medacarpian a mîinii stîngi, care potrivit Raportului de expertiză medico-legală nr. 237 din 30 decembrie 2016 prezintă pericol pentru viață și se califică ca fiind vătămări corporale grave.

Potrivit certificatului privind procentul pierderii capacității de muncă în urma accidentului de muncă sau boli profesionale s-a stabilit că, în urma accidentului de muncă a pierdut 45% din capacitatea de muncă.

Conform datelor Biroului Național de Statistică câștigul mediu al unui salariat din economia națională pentru luna octombrie 2016 a constituit 5488 de lei. Astfel, ÎS „Servicii Pază” a MAI urmează să-i achite indemnizația unică în mărime de 246 960 de lei (5488 de lei x 45 (procentul pierderii capacității de muncă) = 246 960 de lei).

În vederea soluționării extrajudiciare a litigiului, la data de 19 iulie 2017 a înaintat în adresa ÎS „Servicii Pază” a MAI cerere prealabilă, prin care a solicitat achitarea indemnizației unice.

Prin răspunsul primit la 04 august 2017, a fost informat despre refuzul de achitare a sumei cu titlu de indemnizație unică, din care motiv s-a adresat cu cerere de chemare în judecată.

Reclamantul Ivan Luța a solicitat încasarea din contul ÎS „Servicii Pază” a MAI a sumei de 246 960 de lei cu titlu de indemnizație unică, cât și cheltuielile de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul Ivan Luța și-a concretizat cerințele, solicitând încasarea sumei de 228 780 de lei, cu titlu de indemnizație unică, reieșind din salariul mediu al unui salariat din economia națională pentru luna octombrie a.2016, care a constituit 5084 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 08 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea înaintată de Ivan Luța.

S-a obligat ÎS „Servicii Pază” a MAI să achite lui Ivan Luța suma de 227 250 de lei, cu titlu de indemnizație unică și suma de 3500 de lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel declarată de reprezentantul apelantului, ÎS „Servicii Pază” a MAI și s-a menținut hotărârea din 08 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

S-a încasat de la ÎS „Servicii Pază” a MAI în beneficiul lui Ivan Luța suma de 2000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în instanța de apel.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit de părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Instanța de apel a constatat că, Luța Ivan a fost angajat în cadrul ÎS „Servicii Pază” a MAI în funcția de gardian public al pazei a ÎS „Servicii fizice al Filialei Strășeni Paza” a Ministerului Afacerilor Interne a ÎS „Servicii Pază” din 08 decembrie 2010. Astfel, incidentul care a avut loc la 25 noiembrie 2016 și în cadrul căruia lui Luța Ivan i-a fost vătămată grav starea sănătății cu reducerea capacității de muncă în mărime de 45 %, a avut loc în perioada de acțiune a contractului de muncă și în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu. Specificul activității intimatului Luța Ivan, includea paza obiectivului beneficiarului conform obligațiilor de serviciu elaborate în concordanță cu specificul obiectivului păzit, a sistemului de semnalizare pază-incendiu și alarmă, ceia ce reprezintă circumstanțe care impun în sarcina angajatorului obligația de a asigura securitatea salariatului la locul de muncă.

Colegiul a menționat că, reieșind din prevederile art. 11 alin. (1), (4) al Legii securității și sănătății în muncă nr.186 din 10.07.2008, art.3, art.4 pct.1-3, 6, art.6 al

Regulamentului privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr.95 din 05.02.2009, era în sarcina angajatorului obligația de a organiza activitatea de protecție și prevenire a riscurilor cauzării daunelor asupra sănătății salariaților, instituind alternativ metode de exercitare a acesteia, inclusiv prin înființarea unui serviciu special ori amenajarea și dotarea locurilor de muncă cu mijloace de securitate. La caz, angajatorul nu a întreprins nici una din măsurile prevăzute de lege pentru organizarea securității și protecției salariaților la locul de muncă. Or, una din responsabilitățile angajatorului constituie estimarea riscurilor, iar efectuarea pazei obiectivului beneficiarului conform obligațiilor de serviciu elaborate în concordanță cu specificul obiectivului păzit, a sistemului de semnalizare pază-incendiu și alarme, presupune riscul de atac în scopul sustragerii, risc de care angajatorul urma să asigure protecția salariaților.

Prin urmare, Colegiul civil a concluzionat că angajatorul ÎS „Servicii Pază” a MAI nu și-a exercitat integral obligația stabilită de lege de a asigura securitatea salariatului la locul de muncă or, aceasta reprezintă o responsabilitate proprie calității sale de angajator și obligatorie în contextul respectării legislației în vigoare care reglementează desfășurarea activității sale.

Totodată Colegiul a specificat că comiterea faptei ilegale prevăzută de legea penală, cauzatoare de prejudicii, atrage răspunderea conform legislației penale a făptuitorilor, însă acest fapt nu absolvă angajatorul de răspunderea civilă față de salariații săi în situația în care s-a constatat neexercitarea corespunzătoare a obligației de asigurare a securității la locul de muncă. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 23 iunie 2017 s-a dispus încasarea în beneficiul lui Luța Ivan prejudiciul material în sumă de 10235,70 de lei, prejudiciul moral în sumă de 100 000 de lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 5000 de lei. Astfel, în categoria cheltuielilor încasate din contul persoanei vinovate în săvârșirea infracțiunii nu a fost dispusă încasarea indemnizației pentru accidentul de muncă produs, așa cum respectiva obligație revine unității care nu a asigurat condiții de securitate în exercitarea atribuțiilor de serviciu de către angajatul ÎS „Servicii Pază” a MAI, fapt corect apreciat de către instanța de fond.

Colegiul civil a notat și faptul că în cadrul judecării pricinii, instanța de judecată a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea pentru părți a dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

La 29 martie 2019 ÎS „Servicii Pază” a MAI, a declarat recurs solicitând casarea deciziei din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 08 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a cerințelor din cererea de chemare în judecată înaintată de Ivan Luța.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel în decizia sa face referire la prevederile art. 2 alin. (2), art.9, art.10 alin. (1) al Legii securității și sănătății în muncă nr.186 din 10 iulie 2008. Astfel pentru îndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor de serviciu, Luța Ivan a fost instruit cât și în domeniul securității muncii, atât și în partea ce ține de acțiunile sale în cazul situațiilor excepționale, fapt confirmat prin extrasul din Registrul de înregistrare a instrucțiunilor de securitate și sănătate în muncă și a instrucțiunilor eliberate colaboratorilor, care au fost anexate

la dosar. La 25 noiembrie 2016 potrivit înscrierilor din Registrul de petrecere a instrucțiunilor anterior începerii serviciului, contra semnătură, a fost instruit repetat. Totodată, potrivit certificatului despre absolvirea cursurilor de pregătire inițială, Luța Ivan a înregistrat rezultate pozitive în cadrul pregătirilor.

Prin urmare de către ÎS „Servicii Pază” a MAI au fost executate toate obligațiile de angajator, care rezultă din prevederile Legii securității și sănătății în muncă nr.186 din 10 iulie 2008, Regulamentului privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr.95 din 05.02.2009 cât și cele prevăzute de art.10 alin. (2) lit.e) Codul muncii.

A specificat că potrivit art.18 al Legii securității și sănătății în muncă nr.186 din 10 iulie 2008, indemnizația unică se plătește din contul unității care poartă vina pentru accidentul de muncă, astfel că în cadrul examinării cauzei vinovăția ÎS „Servicii Pază” a MAI nu a fost demonstrată sau constatată. Angajatorul a respectat Hotărârea nr.1361 din 22.12.2005, cercetând accidentul dat conform Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, reflectând cele constatate în procesul-verbal nr.1 din 28 noiembrie 2016. Astfel la clasificarea circumstanțelor care au condus la producerea accidentului este clar scris că a fost un atac criminal.

Instanțele inferioare nu au luat în considerare acest fapt, cât și nu au studiat probele prezentate, iar în instanța de apel nu ne-a fost permis să expună punctul de vedere.

A menționat că în baza sentinței Judecătorei Strășeni, sediul Central din 23 iunie 2017 instanța a dispus încasarea prejudiciului din contul persoanei vinovate în favoarea ex-angajatului Luța Ivan.

ÎS „Servicii Pază” a MAI a depistat multe nereguli comise de către gardianul Luța Ivan care nu au fost luate în seamă de instanța de fond și interpretate greșit de Curtea de Apel, nereguli care au fost cauza provocării leziunilor. La fel instanța a ignorat proba video, în care se observă inacțiunea gardianului Luța Ivan în momentul intrării în obiectivul păzit a atacatorului cu masca pe față și ranga metalică în mână.

A evidențiat că este evident că survenirea incapacității de muncă este rezultată de neîndeplinirea de către gardianul Luța Ivan a obligațiilor de serviciu și nicidecum nu din vina angajatorului care l-a instruit și asigurat cu tehnică și material, cum ar fi armă din dotare, buton de alarmă, instruire ș.a. Toate consecințele puteau fi evitate în cazul în care erau respectate obligațiunile funcționale reglementate prin actele normative de specialitate, instrucțiunile de serviciu, precum și normele elementare de precauție și de siguranță personală.

Toate argumentele și probele pertinente și concludente, prezentate de ÎS „Servicii Pază” a MAI, au fost ignorate sau interpretate incorect de instanțele de judecată. La fel a fost ignorată cererea ÎS „Servicii Pază” a MAI privind audierea mai multor martori, prin ce li s-a încălcat drepturile constituționale.

Consideră că urmează a fi apreciate critic argumentele Curții de Apel referitor la anumite Regulamente, Hotărâri ale Guvernului sau Legi, acestea fiind irelevante cazului, deoarece nu au același obiect al acțiunii și nu cuprind aceleași circumstanțe de fapt și de drept.

A indicat că reieșind din lucrul real efectuat de avocatul lui Luța Ivan, consideră că suma onorariului pretinsă a fi încasată din contul angajatorului, este una abuzivă și nu corespunde realității, urmând a fi respinsă. Menționează că suma de 3500 de

lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică în instanța de fond, și suma de 2000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în instanța de apel, este una exagerată și nu întrunește nicidecum cerințele impuse de CEDO și reiterate de Plenul CSJ, și anume nu sunt reale, necesare și rezonabile.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil constată că ÎS „Servicii Pază” a MAI a declarat la 29 martie 2019 recursul împotriva deciziei din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în termenul stabilit de art.434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎS „Servicii Pază” a MAI, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut

duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎS „Servicii Pază” a MAI, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr.2), 13 ianuarie 2009, parag.24; *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de ÎS „Servicii Pază” a MAI.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Servicii Pază” a Ministerului Afacerilor Interne.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh